

використовуєте Інтернет протягом дня?», «Як Ви дієте, якщо бачите в Інтернеті те, що варто змінити або видалити (помилки, шахрайство, насильницький контент, порушення прав людини, порушення авторських прав)?», «Що Ви робите, аби зберегти здоров'я під час користування Інтернетом?» та інші.

Анкету впроваджено в освітній процес факультету фізико-математичної, комп'ютерної та технологічної освіти на базі 1 курсу спеціальності 015 Професійна освіта (енергетика).

Результати дослідження вказують на те, що здобувачі вищої освіти мають уявлення про безпечну поведінку в Інтернеті та готові і надалі запобігати її порушенню. Експериментально доведено, що 75 % здобувачів вищої освіти використовують Інтернет без загрози для себе та інших, проте 25 % – виявляють стан поведінкових реакцій, який потребує коригування з боку викладачів. Загалом, такий розподіл відсотків свідчить про те, що більшість здобувачів вищої освіти є компетентними у безпечному користуванні Інтернетом.

ЛІТЕРАТУРА

1. Основні правила безпечного користування Інтернетом: пам'ятка населенню. Державна служба України з надзвичайних ситуацій. URL: <http://bdpu.org/okhorona-pratsi-ta-bzhd/> (дата звернення: 27.02.2021)

Маргарита ЗАКОРА,

студентка 4 курсу

факультету фізико-математичної,

комп'ютерної та технологічної освіти

Науковий керівник: **Людмила ДАННІК,**

к.пед.н., доцент (БДПУ)

ВІЗУАЛІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ НА УРОКАХ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ В 5 КЛАСАХ

В умовах переходу п'ятикласників із початкової до середньої освітньої ланки та пов'язаною з цим інформаційною перенасиченістю, учням усе складніше засвоїти великі масиви знань. Зорові образи допомагають учням на всіх етапах розумової діяльності. Причому ефективність навчання знаходиться в прямій залежності від якості репрезентації великих масивів інформації в компактні візуальні об'єкти, від умінь та навичок узагальнювати

навчальний матеріал, здійснювати перехід від лінійного мислення до структурного, системного.

Проблеми впровадження візуалізації навчального матеріалу розглядали Р. Арнхейм, засновник «візуального мислення», Б. Айсмонтас, А. Остапенко, С. Клепо пов'язували візуалізацію з уцільненням знань. Досвід науковців та педагогів-практиків переконливо доводить дієвість та значущість різних форм «згортання навчальної інформації». Це насамперед теорія укрупнення дидактичних одиниць П. Ердієва, теорія змістовного узагальнення В. Давидова, «опорні сигнали» В. Шаталова. Науковці Є. Даниленка, М. Заславський, В. Кудрявцев, Н. Куруц, С. Тезікова, М. Фіцула наголошують на доцільності використання методу демонстрацій.

Метою дослідження є теоретичне обґрунтування та експериментальна перевірка впровадження візуалізації навчального матеріалу на уроках трудового навчання в 5 класах.

Методи дослідження: вивчення психолого-педагогічної і методичної літератури; педагогічний експеримент.

Процес візуалізації матеріалу на уроках трудового навчання, а також розкодування його учнями завжди породжує проблемну ситуацію, вирішення якої пов'язане з операціями активної розумової діяльності. Це дозволяє сконцентрувати увагу на найбільш суттєвих у цій ситуації аспектах повідомлення, глибше його зрозуміти й засвоїти. Різні способи візуалізації створюють особливу наочність завдяки розташуванню елементів змісту в нелінійному вигляді та виокремленню логічних та причинно-наслідкових зв'язків між ними [2].

Така наочність спирається на структуру та асоціативні зв'язки, характерні для довгочасної пам'яті людини. Використання різних форм візуалізації навчального матеріалу на уроках трудового навчання в 5 класах є важливим засобом навчання, сприяє актуалізації системних характеристик навчального знання, успішному набуттю вмінь та навичок на всіх рівнях пізнавальної діяльності: репродуктивному, пошуково-виконавчому та творчому.

Візуалізація навчального матеріалу на уроках трудового навчання дозволяє вирішити цілий ряд освітніх завдань: забезпечення інтенсифікації навчання; активізації навчальної та пізнавальної діяльності; формування і розвитку критичного, візуального мислення, зорового сприйняття; образного представлення знань і навчальних дій; передачі знань та розпізнавання образів; підвищення візуальної грамотності та візуальної культури тощо.

За даними психологів нова інформація засвоюється та запам'ятовується краще тоді, коли знання та вміння «закарбовуються» у системі візуально-просторової пам'яті, відповідно представлення навчального матеріалу у структурованому вигляді дозволяє швидше та якісніше засвоювати нові системи понять, способи дій [1].

У процесі візуалізації навчального матеріалу на уроках трудового навчання в 5 класах необхідно використовувати різні форми та методи навчання – від традиційних діаграм, графіків, таблиць, структурно-логічних схем до опорних конспектів, інтелект-карт (mindmap), стратегічних карт (roadmaps), казуальних ланцюгів (causalchains), інфографіки, навчальних презентацій та інше.

Таким чином, можна визначити, що використання візуалізації навчального матеріалу на уроках трудового навчання має низку переваг. Перш за все, це потужний інструмент донесення думок та ідей до кінцевого результату, помічник для сприйняття та аналізу даних. Візуалізація сприяє розвитку в учнів інтересу до навчання; надає спрямованості освітньому процесу та використанню набутих учнями знань, умінь, навичок, способів діяльності в навчальних і життєвих ситуаціях.

ЛІТЕРАТУРА

1. Підготовка майбутніх учителів до візуалізації уроків трудового навчання з використанням перспективних прийомів освіти. Ю. Кулінка. *European Humanities Studies: State and Society*. 2016. С. 207-218.

2. Структурно-логічні схеми. Таблиці. Опорні конспекти. Есе. Навчальні презентації: рекомендації до складання: метод. посіб. для студ. Уклад.: Л.Л. Бутенко, О.Г. Ігнатович, В.М. Швірка. Старобільськ. 2015. 112 с.

Артем ЗУБЕНКО,

студент 1 курсу магістратури
факультет фізико-математичної,
комп'ютерної та технологічної освіти
наук. керівник: **Світлана ХОМЕНКО,**
к.пед.н., доцент (БДПУ)

ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОФЕСІЙНІЙ ОСВІТІ

Однією з характерних рис сучасного етапу науково-технічної революції є інформатизація всіх сфер життя суспільства. Технічні переваги комп'ютеризації достатньо очевидні, але її соціальні й